

MARNIX GIJSEN

Ge stelt de zaken weinig rozig voor. Men zou gaan denken dat het huwelijk wel een veel grooter beproeving is dan de ascese. Achteraf lijkt Luther met zijn liebe Käthe wel een held. . . .

— Ach, zei Anna traag en gedempt, een gedicht is dikwijls een bui. Veertig jaar schoolmeesteres in een klaslokaaltje van 3,80 meter breed op 2,50 meter diep, met een dertigtal morsige kinderen. Die mormels leeren spellen, bidden, rekenen, een klad Fransch en wat manieren. Is dat een pretje? Daarbij jaar aan jaar moeten merken hoe de stad door de Kapharnaïeten van het stadsbestuur meer en meer uit baatzucht en liberalisme overging naar de ketters en het rapaille. De Portugeesche Joden, meneer, zaten daarachter, en de groote kapitalisten.

— Zijt ge werkelijk antisemiet, vroeg ik angstig? en (minder bezorgd) anti-kapitalist?

— Natuurlijk, zei ze. In 1521 schreef de gezant van den paus, Aleander — aan het wereldlijk gezag dat de oplossing der sociale en religieuze moeilijkheden was: „bruggiar una mezza dozzena di vivi Lutherani e li bene confiscati”. Ik heb dat vertaald en gezegd: dat ik hun wenschte een „volle dosijne mutsaerden aan den eers”. Realpolitiek, meneer, en regeeringspolitiek. Ik begon in de meerderheid en eindigde in de oppositie.

— Ja, zei ik, ge hebt veel dingen heelemaal averechts aangepakt.

— Rasch fertig mit den Worten ist die Jugend. . . . zei ze. We zullen eens zien wat gij allemaal verkeerd hebt aangepakt.

— Lijk alle vrouwen zijt ge veel te persoonlijk, meende ik. Het oordeel van den literatuurhistoricus is geen dialoog tusschen zijn persoon en dien van Anna Bijns. Het is de heele moraal, de heele æsthetiek, de heele wetenschap die Anna Bijns beoordeelt. Wat is er nog persoonlijk in dat oordeel wanneer ik, aan de hand van den heer P. Merker, onderzoek of in uw werk: $\frac{i^x \times t}{l \times r}$ wel juist aanwezig is. Of de verhouding der invloeden wel goed is, i vertegenwoordigend in dit verband de steeds met een moeilijk berekenbaar coëfficiënt x te voorziene scheppende individualiteit, t het sociale en cultureele element dat op haar inwerkt, l de geo-politiek en r de rascomponenten.

— O, zei Anna, daarop weet ik maar één antwoord en ik voeg het excuus er bij:

T' is beter geveesten dan kwalijk gevaren.

Dat is al wat ik daarop zeggen kan.

— De Franschen zeggen dat veel korter, wedervoer ik, met vijf letters.

— Wat zijt ge nu zinnens te doen? vroeg Anna.